

Šime Tolić
Istina o Boži Vukušiću

Grijesi Bože Vukušića

publicista i sive eminencije zadarskoga "Hrvatskog lista", bivšeg "emigranta" osuđenog u Njemačkoj zbog ubojstva na doživotnu robiju te pod sumnjivim okolnostima puštenim u Hrvatsku gdje se ističe štetočinstvom, denuncijacijama i manipulacijama

Kao mladić u Dalmaciji osuđivan zbog provalnih krađa.

Očito ucijenjen od Udbe, poslan u emigraciju sa zadatkom.

Naručio u Karlsruheu ubojstvo beznačajnog doušnika Jusufa Tatara po nalogu jugokonzulata u Stuttgartu, očito i radi raspirivanja sukoba hrvatskih katolika i muslimana.

Nakon sedam i pol godina pod sumnjivim okolnostima oprašta mu Njemačka doživotnu robiju i pušta ga u RH, gdje ga, unatoč obvezi, hrvatske vlasti ne zatvaraju.

U RH, gdje mu je uspjelo zvesti brojne poštene a naivne Hrvate, sustavno rovari protiv više hrvatskih domoljuba i djelatnika (Branko Bradvica, Mladen Schwartz...). Na neke šalje batinaše, nekima krivotvori životopise optužujući ih za nepočinjene zločine, a prešućujući im zasluge.

Ubacuju ga u saborsko Povjerenstvo za žrtve rata i poraća gdje sjedi i uz jednog Slavka Goldsteina. Povjerenstvo je od države izvuklo 18 milijuna kuna, dobar dio prisvojio je za sebe, uz dodatnih 270 dnevnica godišnje. Tek na inzistiranje sabornice Zdenke Babić-Petričević uklonjen je iz povjerenstva, da bi se odmah ugnijezdio u Saborskom odboru za useljništvo.

U nekoliko knjiga o djelovanju Udbe na području RH i BiH (neke je potpisao tuđim imenom) niz ljudi lažno optužuje za suradnju s jugo-službama, dočim veće krivce prešućuje. Ucjenjuje niz ljudi, iznuđujući od njih novac kako ih ne bi uvrstio u popis navodnih udbaša.

Lažno se predstavlja autoritetom za pitanja hrvatske emigracije (Udba, Bleiburg, Hrvatsko revolucionarno bratstvo, Bugojanska gerila, Bruno Bušić...). O čemu god pisao, cilj mu je među stanovite istinite činjenice uklopiti i podvale, laži i optužbe nedužnih ljudi, dobrih Hrvata.

Nametnuo se kao organizator povrata smrtnih ostataka većeg broja hrvatskih emigranata umrlih ili ubijenih u inozemstvu - iako sam nema emigrantskoga, nego tek zatvorskog staža.

Proveo otmicu Petra Gudelja i Blagoja Zelića, koje je, unatoč njihove umiješanosti u umorstvo Brune Bušića, nakon kraćeg vremena oslobodio.

S Vicom Vukojevićem napravio TV-film o ubojstvu Brune Bušića, u kojemu neutemeljeno optužuje niz ljudi.

U suradnji s Vukojevićem protuzakonito otuđio velik broj Udbinih dossiera, kako bi prikrio rad niza nacionalnih boraca protiv jugoslavije, a neke krivotvorio eda bi se dobrim Hrvatima pripisala suradnja s Udbom.

Inscenirao suđenje Vinku Sindičiću za umorstvo Bušića, kako bi svratio pozornost sa stvarnih krivaca i sa stvarnih Sindičićevih zločina.

Krivotvorio Bleiburšku ploču u spomen palim junacima, pretvorivši hrvatsku vojsku u neodređene "nedužne žrtve".

Nametnuo se, izmanipuliravši stare ratnike, za tajnika - glasnogovornika Počasnoga Bleiburškog voda unatoč postojanju niza zaslužnijih i kompetentnijih, a nadasve poštenijih ljudi.

Prisvaja novac od Bleiburških milodara, plaketa itd., nakon što je uredio da se svi ti poslovi odvijaju preko njega.

Kao "režiser" Bleiburških komemoracija tužakao austrijskom redarstvu Hrvate s "fašističkim", točnije ustaškim obilježjima, premda se tamo i komemoriraju upravo ustaške žrtve.

Sudjelovao u likvidaciji Blaža Kraljevića i drugova.

Trgovina heroinom.

Krađe, nezakonite preprodaje i krijumčarenja širih razmjera, osobito s mužem Katice Miloš, koju je doveo na čelo Udruge povratnika iz iseljništva. I od te udruge kao tajnik za sebe prisvaja 50 - 60 tisuća kuna godišnje.

I M N A M E N D E S V O L K E S

U r t e i l

Gesch.-Nr.: I Rs 12/83
I AK 40/83

Strafsache gegen

1. den am 07.02.1960 in Vrinnost/Jugoslawien geborenen, zuletzt in 7500 Karlsruhe, Wolfartsweierer Str. 7 wohnhaft gewesenen, zur Zeit in der Vollzugsanstalt Karlsruhe einsitzenden, ledigen Metallarbeiter

Damir S i s n j a k

2. den am 10.04.1962 in Zadvarje Krs. Cma/Jugoslawien geborenen, zuletzt in 7500 Karlsruhe, Wolfartsweierer Str. 7 wohnhaft gewesenen, zur Zeit in der Vollzugsanstalt Stuttgart einsitzenden, ledigen Bautechniker

BOZE V U R K S I C

wegen Mordes

Das SCHWURGERICHT des Landgerichts Karlsruhe hat in der Sitzung vom 01. Juni 1984, aufgrund der Hauptverhandlung vom 14.05., 15.05., 24.05., 25.05.1984, 26.05.1984 und 01.06.1984, an der teilgenommen haben:

Vizepräsident des Landgerichts L r. B a a d e r
als Vorsitzender

Richter am Landgericht S c h u b a r t
Richter am Landgericht S c h ö n i g
als beisitzende Richter

Hildegard F o l t i n , Hausfrau, Karlsruhe
Hanna P f e n n i g , Hausfrau, Graben-Landorf
als Schöffen

Oberstaatsanwalt E n s
als Beauftragter der Staatsanwaltschaft

./.

EE.

Rechtsanwalt W i l d , Karlsruhe - zu Ziff. 1
Rechtsanwalt H a u s e r , Stuttgart - zu Ziff. 2
als Verteidiger

Rechtsreferendarin D r a u z
Justizangestellte K r o l l
als Urkundsbeamtin der Geschäftsstelle

für R e c h t erkannt:

Die Angeklagten Damir S i s n j a k aus Vrinnest/Jugos-
lawien und Boze V u k u s i c aus Zadvarje/Jugoslawien
werden wegen gemeinschaftlichen Mordes zu

lebenslanger Freiheitsstrafe

verurteilt.

Sie tragen die Kosten des Verfahrens und ihre eigenen not-
wendigen Auslagen.

Strafvorschriften: §§ 211, 25 Abs. 1, 2 StGB

*****

19.04.93. 14.06.

--- OPĆA ABECEDNA EVIDENCIJA ---

ABCI

Prezime i ime VUKUŠIĆ BOŽO
Ime oca TADIJA
Rodjen 10.04.1962., ZADVARJE
Općina/država OMIŠ
Spol i državljanstvo MUŠKI, BIJELA SFRJ
Zanimanje NEODREĐENO ZANIMANJE
Prebivalište SPLIT
Općina/država SPLIT
Ulica i broj IZA LOŽE, 3

PF3 POVRATAK

0 Osobni opis 1 Adrese 2 Kr. djela 3 Vozilo 4 Oružje 5 Legitimiranje & I
7 Nadzor 8 ROS/Ž 9 Potrage A Prek. B Kazne C Stranci D Informacije E Dak
UPIŠI OZNAKU PODATAKA KOJE ŽELIŠ ISPISATI ==>

Osoba se vodi u: KRIM, CPO,

19.04.93. 14.06.

--- SPISAK KRIVIČNIH DJELA ---

FORMAT

VUKUŠIĆ BOŽO 10.04.1962. TADIJA
001 PU SPLIT 03539/82 130.1 KRABA

PF3 POVRATAK PF5/PF7 NAZAD PF6/PF8 NAPRED CLEAR PREKID

UPIŠI REDNI BROJ KR. DJELA KOJE ŽELIŠ ISPISATI ==>

K R A J L I S T E K R I V I Č N I H D J E L A

19.04.93. 14:06

KRIVIČNO DJELO

KD

130.1 KRABA

Zakon RH K-br 0353

U vezi

Zakon KD je DOVRE

Mjesto izvršenja SPLIT

PRILAZ VIII KORPUSA 4

PU/PS PU SPLIT

MZ

God. upisa u k-up. 1982. Vrijeme izvršenja 31.10.82.

BL. OZNA. MJESTA STAN OŠTEĆENOG

OBJEKT NAPADA STAN OŠTEĆENOG

PREDMET KD-A NARUKVICA

OGRLICA

PRSTEN

SREBRNO I POZLAĆENO POSUDJE

POS. OKOLNOSTI NUDJENJE POMOĆI OŠTEĆENOM (SALOKLIJEVANJEM)

K R A J I S P I S A

1 Počinio 2 Oštećeni 3 Droge 4 Falsifikat ENTER Nastavak PF3 Povrat

19.04.93. 14.07.

--- TJERALICE I. OBJAVE ZA OSOBAMA ---

EFOP101

Vrsta potrage CENTRALNA POTRAGA

Broj glasnika 2075-1278 03.04.84.

Naredbu izdao OK.SUD SPLIT, 00.00.00. IK-333-83

Potragu raspisao PU SPLIT, 03.04.84. 01-6-15-241-84

Razlog potrage KZ HRV 131.1.1 TEŠKA KRABA

Pobjegla/nestala dana 00.00.00.

Iz kojeg mjesta

U: ...

Mjere za poduzeti UHITITI

Ranije poduzete mjere

Sklon pružanju otpora

Naoružan

Poznaje vještine

Foto. dostavljena

Osobu sprovesti

SUDU KOJI JE IZDAO NAREDBU

Obavjestiti

Komandant

Božidar Spasić, srbijanski obavještajac koji je godinama pred rat bio šef operacija jugoslovenskog SDB-a protiv neprijateljske emigracije, ekskluzivno za naš list komentira knjigu "Čuvari Jugoslavije", otkriva da je stvarni autor tog obavještajnog bestslera hrvatski emigrant Bože Vukušić, objašnjava kako je prikupljena i selektirana dokumentacija i tvrdi da niko ne bi ušao u crkvu i džamiju ako bi se objavila imena hodža i popova koji su radili za jugoslovenske tajne službe u zemlji i inostranstvu

Nagovorili smo Vukušića da u Njemačkoj ubije nevinog čovjeka kako bi pokazao da je "PRAVI USTAŠA"!

Božu Vukušića je iz zatvora u Njemačkoj 1991. pustio šef BND-a Klaus Kinkel na molbu hrvatskog predsjednika Tudmana • Tajne službe Srbije i Hrvatske i prije rata su špijunirale Državnu bezbjednost BiH • Željko Ražnatović Arkan nije bio saradnik SDB-a nego naš agent za "specijalne zadatke" • Iz Saveznog SDB-a još 1991. godine zbog saradnje s Irakom i straha od Bushove odmazde odneseno je i uništeno hiljade dosjea

Piše
Mirha Dedić

Knjiga "Čuvari Jugoslavije" koja je, otkrivajući imena hiljade saradnika i operativaca SDB-a BiH, uznemirila bosansku javnost napisana je selektivno i iz nje su izostavljena brojna imena saradnika koji su u međuvremenu prevrbovani, a pravi autor knjige je Bože Vukušić, hrvatski emigrant, tvrdi za naš list Božidar Spasić, bivši inspektor najvišeg ranga saveznog SDB-a, koji osobno poznaje Vukušića s kojim je godinama prije rata održavao redovnu vezu u hrvatskim emigrantskim krugovima u Evropi.

"Tvrdim da je Vukušić mozak ovog projekta, jer me je prije godinu dana zvao i pohvalio moju knjigu u kojoj sam opisao kako se služba borila protiv ustaških emigranata među kojima je bio i Bože Vukušić i rekao mi da sprema knjigu dokumenata s druge strane, dakle kako je emigracija vidjela službu i ko su bili njeni saradnici.

Moj posao je bio da prikupljam informacije o aktivnostima i planovima ustaša u zemlji i inostranstvu, kao i da tu djelatnost onemogućavam prije svega propagandno-

Božidar Spasić

OTKRIVAMO IME AUTORA POPISA IZ HRVATSKOG LISTA OBJAŠNJAVA I POZADINU CIJELE AKCIJE

Popis 'Udbine mreže' djelo je Bože Vukušića

piše Jasna BABIĆ

Popis "udbaša" koji objavljuje Hrvatski list načinio je početkom devedesetih Božo Vukušić, kao "operativac" tadašnjeg saborskog tijela koje se bavilo "žrtvama rata i poraća".

Popis je raden za potrebe političkih obračuna onoga vremena, uglavnom s tzv. liberalnijom frakcijom HDZ-a. Zato u njemu, već na prvi pogled, ne postoji nekoliko najzanimljivijih kategorija: suradnika srbijanske Državne sigurnosti, suradnika KOS-a JNA, na posljednju od onih "udbaša" koje Vukušić amnestira i prikriva, jer ih smatra osobnim političkim saveznicima.

Božo Vukušić

POPIS ZA OBRAČUN Popis "udbaša" Vukušić je sastavio početkom devedesetih kao "operativac" tadašnjeg saborskog tijela koje se bavilo "žrtvama rata i poraća". Popis je raden za potrebe političkih obračuna onoga vremena, uglavnom s tzv. liberalnijom frakcijom HDZ-a

Udobrenje samog **Tudmana**, Vukušić je imao pristup "Udbinu" arhivu, iz kojeg je izvlačio dosjeje. Dobar dio nikada nije vratio pa je sve do danas ostalo nerazjašnjeno pitanje: je li Vukušićeva zadaća bila da svojom "rekonstrukcijom" ponešto nadopise i istodobno ukloni tragove onih "udbaša" koji su imali i održavali suradnički odnos s Beogradom?

Dosjei nisu vraćeni
U Hrvatskom listu izostaje, naime, cijeli niz bivših doušnika Državne sigurnosti koji su čak i danas vrlo prepoznatljivi.

vi: razmješteni su u raznim proustaškim strankama, udruženjima i novinama.

Riječ je uglavnom o kručnicima koji, zajedno s Vukušićem, podpiru tezu srpske desnice kako je Hrvatska nastavak ustaške NDH.

Oni koji su u doba Jugoslavije živjeli od kakvog javnog posla, vrlo jasno prepoznavali su "udbaše" u svojoj blizini. Najčešće su svoje bližnje stajali

ime, što je u potpunosti suprotno s pravilima "udbaškog" zanata. Štoviše, neki čak nemaju ni puno ime i prezime, a uz neke čak nije upisano ime centrale za koju su navodno drukali.

Otmica u Splitu

Taj nedostatak proizlazi iz druge metodologije Vukušićeve "rekonstrukcije": početkom devedesetih dao je oteći dva bivša djelatnika splitske Državne sigurnosti koji su zatočeni u jednoj vikendici nedaleko od Omiša. Vukušiću su izručili popriličan broj imena "po čuvenju".

Oni koji su u doba Jugoslavije živjeli od kakvog javnog posla, vrlo jasno prepoznavali su "udbaše" u svojoj blizini. Najčešće su svoje bližnje stajali

U Njemačkoj osuđen zbog huškanja na ubojstvo

Božo Vukušić, politički emigrant koji je u Njemačkoj osuđen zbog huškanja na ubojstvo, već je nekoliko puta tijekom proteklih petnaest godina svoju "rekonstrukciju" upotrebljavao za selektivnu hajku.

Početkom devedesetih svoj popis "udbaša" objavio je u filmu koji se tobože bavio Udbinim ubojstvom Bruna Bušića. Uzgred rečeno, u filmskoj ekipi, sastavljenoj po Vukušićevu ukusu, sudjelovao je najmanje jedan "udbaša" općepoznat u svojoj generaciji.

HHO: Hrvatski list prekršio je etička pravila struke

ZAGREB • Vijede za medije Hrvatskoga helsinškog odbora za ljudska prava (HHO) ocijenilo je da je zadarski tjednik Hrvatski list prekršio elementarna etička pravila struke objavivši, kako kažu u HHO-u, novinarske "djelomične rekonstrukcije" popisa od 139 doušnika Službe državne sigurnosti bivšeg RSUP-a u Hrvatskoj.

— Izgleda da se duga ruka tajnih službi ili obavještajnog podzemlja još jednom ispružila prema medijima i javnosti. Još gore od toga je što medijska branša u Hrvatskoj nema vlastitih organa — kao što su vijeća za medije u brojnim europskim zemljama — koja javnosti i same medije brane od takvih ispada — zaključuju u HHO-u. (H)

li karijere i gadnih političkih nevolja.

Marčinko prvi zaprijetio

To je zanimljivije da među imenima u Hrvatskom listu nedostaje priličan broj javnih djelatnika, urednika i novinara koji su, po svom "formacijskom" položaju, Državnoj sigurnosti bili obavezni referirati što su doznali o Crkvi, što su vidjeli za boravaka u inozemstvu ili što su razgovarali s inozemnim diplomatima. Ali je zato povećani broj osoba koje nikada nikome nisu naškodile.

Slobodna Dalmacija nema informaciju je li Vukušić svoju listu osobno dostavio Hrvatskom listu. No, ona je već duže vrijeme na raspolaganju za nove političke obračune. Njom je djelomično zaprijetio Tomislav Marčinko koji ima značajnih ambicija na HTV-u. Uzgred rečeno, sam Tomislav Marčinko, nesumnjivo, nije bio suradnik hrvatske "Udbe".

Za bivše Jugoslavije obnašao je visoke partijske dužnosti u Vojvodini, koja je bila izvan ingerencije republičke Službe sigurnosti.

METODOLOGIJA OBRAČUNA

Dosjei puni sumanutih optužaba

Nakon što sam u zadarskom Hrvatskom listu ugledao popis navodnih Udbinih doušnika i na njemu pročitao svoje ime, prisjetio sam se kako sam u kasno proljeće 2000. u Ministarstvu unutarnjih poslova pročitao svoj tajni policijski dosje od nekoliko stotina stranica.

Izmišljeni i pravi povod

Dvije službenice MUP-a, koje su cijelo vrijeme budno motrile da nešto ne preprišem ili ne daj Bože prisvojim, upitale su me na kraju želim li da se dugogodišnja analiza mog života i rada uništi.

Odbio sam i tu sam odluku morao priznati potpisom na posebni formular. Naveo sam i razlog: unatoč brojnim lažima, podmetanjima i izmišljotinama, u mom tajnom dosjeu ipak

DIO ISTINE Prije šest godina u MUP-u sam odbio da se moj podeblji dosje uništi, jer unatoč brojnim lažima, podmetanjima i izmišljotinama, u njemu ima i ponešto istine. Jedna od njih provlačila se od prve do posljednje stranice: operativci SZUP-a, koji su me godinama vrlo detaljno obrađivali, nisu mogli potvrditi optužbe svojih nadlogodavaca - da sam bio suradnik KOS-a, Udbe, engleske, američke, nizozemske i još nekih obavještajnih službi

ima i ponešto istine.

Jedna od njih provlačila se od prve do posljednje stranice dosjea: operativci SZUP-a, koji su me godinama vrlo detaljno obrađivali, nisu mogli potvrditi optužbe svojih nadlogodavaca da sam bio suradnik KOS-a, Udbe, engleske, američke, nizozemske i još nekih stranih obavještajnih službi.

U obrazloženju odluke da postanem predmetom policijske obrade stajao je doista

apsurdan i monstruoan povod: jedan njihov agent čuo je, navodno, kako **Ciro Blažević** u nekom društvu govori da sam zajedno sa svojom prijateljicom **Slavičom Radić-Eccleston** sudjelovao u ubojstvu **Ivana Đurekovića**.

Sumanuta optužba na rubu pameti imala je za cilj prikriti pravi razlog stavljanja pod policijski nadzor. Krajem devedesetih bio sam, naime, žestoki kritičar politike

piše Mladen PLEŠE

predsjednika **Tudmana** i HDZ-a pa je tajna služba dobila zadatak da me diskreditira i neutralizira.

Na užas nadlogodavca SZUP-a, dakako, nije uspio prikupiti niti jedan jedini dokaz da sam navodno sudjelovao u ubojstvu Đurekovića, kao, dakako, ni za suradnju s Udobom. Stoga je akcija praćenja, prisluškivanja i obrade nastavljena s obrazloženjem kako postoji sumnja da sam bio agent KOS-a.

Kada je nakon nekoliko mjeseci otpala i ta optužba, svakih šest mjeseci, koliki je bio zakonski rok, nastavak operacije mijenjao se s novim obrazloženjem. Budući da su domaće agencije bile iscrpljene, počelo me se nadzirati kao agenta CIA-e, MI6, mzozeemske i još nekih stranih službi.

U jednom razgovoru, koji je ostao zabilježen u službenim transkriptima Pantovčaka, predsjednik **Tudman** zamolio je jednog mog prijatelja da prestanem pisati loše o njemu i njegovoj obitelji. U protivnom, zaprijetio je, objavit će da radim za američke i engleske obavještajne službe.

Svačiji 'agent'

Istodobno neki od vodećih političara HDZ-a, njihovi tajkuni i policijski špiči nastavili su u medijima, ali i u

privatnim druženjima, protirati "provjeren" informacije da sam agent Udbe, KOS-a, CIA-e, ali i ruske i istočno-njemačke tajne službe.

Premda je stigla naredba s najviših mjesta u državi, operativci SZUP-a ni uz najbrižu volju nisu mogli potvrditi te sulude optužbe.

Koliko im je, pak, bilo stalo da me unište, najbolje pokazuje to što su pripremili akciju kako bi do mene stigla informacija da nisam bioški otac jednog od svojih dva sina. Dakle, pokušalo se sve da me se ljudski uništi, profesionalno i politički diskreditira.

Tada im to nije uspjelo. Sada novim izmišljotinama i podmetanjima pokušavaju nadoknaditi propusteno. Nedostatak pravih dokaza valjda je razlogom što uz moje ime i prezime u najnovijem falsifikatu, u Hrvatskom listu, nema kodnog imena.

POLITIČKI OBRAČUNI I MANIPULACIJE - ZEMLJIŠTE NA BLEIBURGU KUPLJENO DRŽAVNIM NOVCEM VLASNIŠTVO PREDSEDNIKA VODA

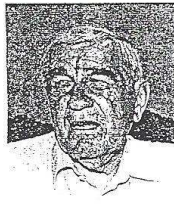
Počasni bleiburški biznis

Ilija Abramović, predsjednik Počasnog bleiburškog voda formalni je vlasnik tridesetak tisuća četvornih metara zemljišta, koje je kupljeno za ukupno 240 tisuća eura što su 2003. i 2007. izdvojeni iz hrvatskog državnog proračuna. »Predsjednik stranke sam će izabrati trenutak kad će progovoriti o posjeti Bleiburgu«, poručili su iz SDP-a. Abramović je, inače, izjavio da će svakog PBV-a razmotriti komisija u motivi dolaska socijaldemokratske delegacije, te Štoka i he Goldsteina, na bleiburšku poljanu, pa ako oni zaključe da su motivi politički i manipulantski, postoji mogućnost uskracivanja gostoprimstva posjetiteljima iz Zagreba. Pritom upravo Abramović i njegova stručnjaka godinama koriste Bleiburg za političko obrazlozavanje i manipuliranje.

ZAGREB - SDP-ov predsjednik Zoran Milanović i dalje ne želi javno govoriti o svom odlasku na Bleiburg, koji bi se trebao dogoditi sredinom rujna ove godine, pa u skladu s tim, ne želi komentirati ni poruku koju mu je u nedjelju uputio Ilija Abramović, predsjednik Počasnog bleiburškog voda (PBV) i formalni vlasnik tridesetak tisuća četvornih metara zemljišta na Bleiburgu, koje je kupljeno za ukupno 240 tisuća eura što su 2003. i 2007. izdvojeni iz hrvatskog državnog proračuna. »Predsjednik stranke sam će izabrati trenutak kad će progovoriti o posjeti Bleiburgu«, poručili su iz SDP-a. Abramović je, inače, izjavio da će svakog PBV-a razmotriti komisija u motivi dolaska socijaldemokratske delegacije, te Štoka i he Goldsteina, na bleiburšku poljanu, pa ako oni zaključe da su motivi politički i manipulantski, postoji mogućnost uskracivanja gostoprimstva posjetiteljima iz Zagreba. Pritom upravo Abramović i njegova stručnjaka godinama koriste Bleiburg za političko obrazlozavanje i manipuliranje.

Neosporno glavni čovjek udruge - Božo Vukušić

Procjena motiva dolaska SDP-ovaca - Ilija Abramović

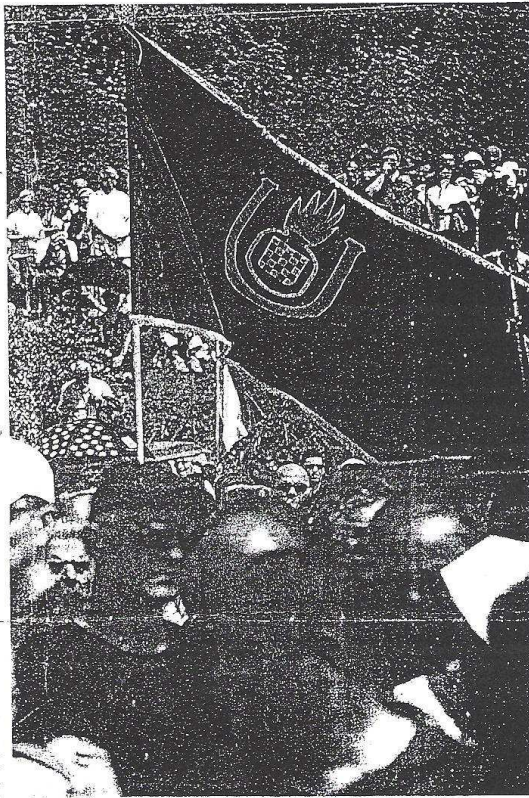
Zabrana - ni na kraj pameti

Abramoviću nije bilo ni na kraj pameti da predstavnicima SDP-a zabrani dolazak, kaže Božo Vukušić koji je, formalno, tajnik i glasnogovornik PBV-a, a odnedavno je »ustvari neosporni glavni čovjek te udruge koja je osnovana u Austriji ranih pedesetih godina prošlog stoljeća. O Vukušiću se zna da je u Njemačkoj bio osuđen za ubojstvo, da se početkom '90-

ih vratio u Hrvatsku i da je funkcionirao kao desna ruka Vice Vukojevića u, kasnije ukinutoj, parlamentarnoj Komisiji za utvrđivanje žrtava rata i poraća. Tijekom '90-ih bio je zaposlen u obavještajnoj zajednici, a zatim je publikirao knjige koje su donosile popise nekadašnjih doušnika Udbe. Poznat je, osim toga, po čestim napadima na predsjednika Mešića. »PBV je proteklih dana imao neformalne kontakte sa SDP-om«, nastavlja Vukušić, »ptitali su što mislimo o njihovoj zamisli da obidu Bleiburg. Odgovorili smo da smo spremni primjereno ih dočekati. Također, s obzirom na povijesnu hipoteku SDP-a, koji je nastao iz Komunističke partije, nadamo se, da će taj posjet pridonijeti harmonizaciji odnosa u hrvatskora narodu.«

Sukob oko teksta na spomen-ploči

No, kako je to Vukušić uspio ovladati Počasnim bleiburškim vodom i kako upravo funkcionira ta organizacija koja je, u praktičnom smislu, uspostavila monopol nad Bleiburgom? »Nitko ne zna, kako se Vukušić probio u vrh PBV-a, ali to je sad njegova udruge. Kad se pojavio, rekao nam je da dolazi ime Šabara i Vlade, a tek smo kasnije otkrili tko je on i što ga zanima«, izjavio je Novom listu Mirko Karačić, bivši predsjednik PBV-a koji živi u Klagenfurtu. Karačić je smijenjen u listopadu prošle godine i tvrdi da je njegovom micanje organizirao upravo Božo Vukušić koji je potom za predsjednika instalirao Iliju Abramovića, dotadašnjeg blagajnika udruge. Sukobili su se oko novog teksta na spomen-ploči bleiburškim žrtvama: Karačić se zalagao da ostane »U čast i slavu poginulohrvatskoj vojsci, svibanj 1945.«, dok je Vukušić pozivajući se na naputke vlasti iz Zagreba - uklesao novi tekst u kojemu se spominju »hrvatske žrtve Bleiburške tragedije, svibanj 1945.«

Uobičajena ikonografija tijekom sjećanja na hrvatske žrtve bleiburške tragedije

Projekt djelo ujaka

Bože Vukušić nije demantirao nijedan od ovih navoda, ali nudi obrazloženja iz kojih bi trebalo proizaći da je sve čisto. »Istina je da je dio zemlje upisan na Abramovića, ali i ne može biti drukčije. Udruga, po austrijskim zakonima, ne može biti vlasnik poljoprivrednog zemljišta pa je dio koji je poljoprivredni upisan na njega. Ali čim se nešto na njoj sagradi, zemlja

biva prenamijenjena u građevinsko zemljište pa se prepisuje na PBV«, kaže Vukušić i dodaje da postoji ugovor prema kojem Abramović ne može raspolagati parcelom bez suglasnosti PBV-a, ali i ne može biti drukčije. Potvrđuje da je projekt memorijalnog kompleksa na bleiburškoj poljani djelo njegova ujaka Petra Babića, ali kaže da je tako učinjeno da bi se - uštedjelo. »Nije riječ o tome da državni i donirani

novac dodjeljujem članu svoje obitelji nego o tome da Babić sve radi za trećinu cijene. Kad smo počeli raditi, nismo imali ni kune pa je sve radio besplatno, samo uz naknadu osnovnih troškova«, objašnjava tajnik organizacije koji je u travnju Šabar donirao pola milijuna kuna za tradicionalnu misu zadušnicu na Bleiburgu. Specifičacija troškova nije bila priložena. Ilica ĐIKIĆ, Boris PAVELIĆ

Karačić: Vukušića zanima samo novac

»Ideološko« konfrontiranje Vukušiću je, prema Karačićevim riječima, bilo samo povod da zagospodari financijskim tokovima što su povezani s obilježavanjem bleiburških događaja. »Vukušića u svemu tome zanima samo novac, pa je i natpis mjenjao samo da bi osigurao financijsku pomoć vlasti iz Zagreba. Riješio se gotovo svih članova starog vodstva, zbog čega je pokrenut i sudski spor, a zadržao je Abramovića, jer je na njega upisano zemljište na Bleiburgu«, navodi Karačić i nastavlja: »Vukušić je pokrenuo ideju da se na Bleiburgu izgradi hrvatsko vojno groblje i muzej žrtava i počeo je prikupljati donacije za tu gradnju, a izradu projekta povjerio je svom ujaku Petru Babiću. Svo dokumentaciju PBV-a, osim toga, prebacio je u Zagreb, ali je uduga registrirana u Austriji.«

NAJAVA ŠEFA SDP-a DA ĆE S UGLEDNIM INTELJEKTUALCIMA U RUJNU OBIĆI BLEIBURG IZAZVALA BLAŽI POTRES UNUTAR ŽIDOVSKJE ZAJEDNICE

Goldsteinovi odustaju od posjeta Bleiburgu?

Glasnogovornica Bet Israela Jasminka Domaš opovrgava da je došlo do unutrašnjeg sukoba u toj židovskoj udruzi, ali kaže da su članovi - ili dio njih - bili zatečeni kad su iz medija saznali namjere predsjednika Goldsteina

OPATIJA/ZAGREB - Najava šefa SDP-a Zorana Milanovića da će s izaslanstvom svoje stranke, te s uglednim intelektualcima Slavkom i Ivom Goldsteinom u rujnu obići Bleiburg, naišla je na podijeljene reakcije među akterima domaće političke scene, ali je izazvala i blaži potres unutar židovske zajednice. Prema našim izvorima, jedan dio članova organizacije Bet Israel oštro je zamjerio svom predsjedniku Ivi Goldsteinu, povjesničaru sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta, što je objavio da će

se priključiti pohodu na Bleiburg, koji bi trebao predvoditi socijaldemokratski lider. Ovaj sukob odrazio se i na sadržaj devete po redu židovske kulturne scene »Bejahad« koja se održava u opatijskom hotelu »Adriatic«. Ivo Goldstein jučer nije došao promovirati knjigu »Racijas«, književnika iz Novog Sada Aleksandra Veljića. Kada je Veljić saznao za inicijativu Goldsteinovih da odu na Bleiburg, zabranio je organizatorima da se njegova knjiga uvrsti u program.

Sugovornici iz Bet Israela s kojima smo stupili u kontakt, svi do jednog zbunjeni su idejom Goldsteinovih oko odlaska na Bleiburg. Nije im jasno zašto su za rukav predsjednika SDP-a. To nije jasno ni suradnicima Zorana Milanovića. I očekuju da Slavko i Ivo Goldstein odustanu od svoga plana. Nije, kako su nam kazali, problem u tome da bi netko od Židova koji su pretrpjeli strahote Holokausta i progon od strane ustaša i NDH imao nešto protiv odlaska na Bleiburg za odavanje počasti nevinima

koji su ubijeni. Problem je kako kaže ugledni skladatelj i dirigent Oskar Danon što se Bleiburg odavno pretvorilo u mjesto na kojem se većište ustaša i NDH, a ne samo gdje se moli za nevine žrtve, kakvih je svakako bilo. Stoga, poantira maestro Danon, naprije je potrebno raščlaniti problem jer je najviše žrtava bilo među tvrdokornim ustašama i četnicima u povlačenju. Glasnogovornica Bet Israela Jasminka Domaš opovrgava da je došlo do unutrašnjeg sukoba u toj židov-

skoj udruzi, ali kaže da su članovi - ili dio njih - bili zatečeni kad su iz medija saznali namjere predsjednika Goldsteina. »Mi vjerujemo da će Ivo Goldstein postupiti u skladu sa svojom savješću i u skladu s odgovornim shvaćanjem vlastite društvene uloge i pozicije«, kaže Domaševa. »U svakom slučaju, sačekat ćemo da gospodin Goldstein donese definitivnu odluku ide li tamo ili ne ide, a tek nakon toga moći ćemo kazati što mislimo o toj odluci«, zaključuje ona. D. PILSEL, I. ĐIKIĆ

Hladne političke reakcije

»Najava šefa SDP-a Zorana Milanovića da će s izaslanstvom svoje stranke, te s uglednim intelektualcima Slavkom i Ivom Goldsteinom u rujnu obići Bleiburg, naišla je na podijeljene reakcije među akterima domaće političke scene, ali je izazvala i blaži potres unutar židovske zajednice. Prema našim izvorima, jedan dio članova organizacije Bet Israel oštro je zamjerio svom predsjedniku Ivi Goldsteinu, povjesničaru sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta, što je objavio da će se priključiti pohodu na Bleiburg, koji bi trebao predvoditi socijaldemokratski lider. Ovaj sukob odrazio se i na sadržaj devete po redu židovske kulturne scene »Bejahad« koja se održava u opatijskom hotelu »Adriatic«. Ivo Goldstein jučer nije došao promovirati knjigu »Racijas«, književnika iz Novog Sada Aleksandra Veljića. Kada je Veljić saznao za inicijativu Goldsteinovih da odu na Bleiburg, zabranio je organizatorima da se njegova knjiga uvrsti u program. Sugovornici iz Bet Israela s kojima smo stupili u kontakt, svi do jednog zbunjeni su idejom Goldsteinovih oko odlaska na Bleiburg. Nije im jasno zašto su za rukav predsjednika SDP-a. To nije jasno ni suradnicima Zorana Milanovića. I očekuju da Slavko i Ivo Goldstein odustanu od svoga plana. Nije, kako su nam kazali, problem u tome da bi netko od Židova koji su pretrpjeli strahote Holokausta i progon od strane ustaša i NDH imao nešto protiv odlaska na Bleiburg za odavanje počasti nevinima koji su ubijeni. Problem je kako kaže ugledni skladatelj i dirigent Oskar Danon što se Bleiburg odavno pretvorilo u mjesto na kojem se većište ustaša i NDH, a ne samo gdje se moli za nevine žrtve, kakvih je svakako bilo. Stoga, poantira maestro Danon, naprije je potrebno raščlaniti problem jer je najviše žrtava bilo među tvrdokornim ustašama i četnicima u povlačenju. Glasnogovornica Bet Israela Jasminka Domaš opovrgava da je došlo do unutrašnjeg sukoba u toj židovskoj udruzi, ali kaže da su članovi - ili dio njih - bili zatečeni kad su iz medija saznali namjere predsjednika Goldsteina. »Mi vjerujemo da će Ivo Goldstein postupiti u skladu sa svojom savješću i u skladu s odgovornim shvaćanjem vlastite društvene uloge i pozicije«, kaže Domaševa. »U svakom slučaju, sačekat ćemo da gospodin Goldstein donese definitivnu odluku ide li tamo ili ne ide, a tek nakon toga moći ćemo kazati što mislimo o toj odluci«, zaključuje ona. D. PILSEL, I. ĐIKIĆ